

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 003823 16 Uvp
Banja Luka, 20.02.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snežane Crnojević, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Opštine T. (u daljem tekstu: tužiteljica), zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Sjedištu zamjenika u D., protiv rješenja broj: ...od 30.07.2015. godine Uprave. (u daljem tekstu: tužena), u predmetu pretvaranja prava raspolaganja u pravo svojine u korist jedinice lokalne samouprave, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj: 13 0 U 003823 15 U od 30.11.2015. godine, u sjednici vijeća, održanoj 20.02.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Doboju broj: 13 0 U 003823 15 U od 30.11.2015. godine se preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba, izjavljena protiv rješenja tužene, поближе navedenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužiteljice, izjavljena protiv rješenja Područne jedinice T., kojim je odbijen njen zahtjev za pretvaranje prava raspolaganja u pravo svojine u njenu korist, na nepokretnostima bliže određenim dispozitivom tog rješenja.

Odbijanje tužbe je obrazloženo razlozima da je osporeni akt pravilan, jer da nosilac upisanog prava raspolaganja nije prestao postojati, bez obzira što je Mjesna zajednica G. izgubila svojstvo pravnog lica, s obzirom da u teritorijalnom i organizacionom smislu i dalje postoji i da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/13, u daljem tekstu: ZID ZLS) nije propisao da se prava u javnim evidencijama, koja glase na mjesnu zajednicu, imaju upisati u korist opštine ili grada, zbog čega se nisu ispunili uslovi iz člana 324. stav 3. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 58/09 i 95/11, u daljem tekstu: ZSP), ali ni iz člana 5. Zakona o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave, posebno zbog činjenice da tužiteljica, uz zahtjev za pretvaranje prava raspolaganja u pravo svojine, nije podnijela dokaze da je ulagala bilo kakva sredstva u predmetno zemljište. Posebno je ukazano da nije od uticaja činjenica to što se predstavnik mjesne zajednice nije protivio prenosu prava raspolaganja na parcelama kč.br. 1932/8 i 1932/9, jer da takav uslov i nije predviđen u pomenutim zakonskim propisima.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Ukazuje da je stupanjem na snagu ZID ZLS određeno da mjesna zajednica nema svojstvo

pravnog lica, te pored činjenice da i dalje postoji u teritorijalnom i organizacionom smislu, više nema sposobnost da bude nosilac prava i obaveza u pravnim odnosima i nema mogućnost da bude nosilac imovinskih prava, kao samostalni subjekt prava. Kako svaka imovina mora imati titulara, u konkretnoj situaciji su se upravo stekli uslovi za primjenu odredaba člana 324. stav 3. ZSP, a u prilog navedenog govore i odredbe člana 5. stava 1. tačke b) Zakona o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 70/06), prema kojim odredbama nepokretnosti na kojima se prenosi pravo raspolaganja na jedinice lokalne samouprave, su zemljište i zgrade u svojini pravnih lica, udruženja, bivših društveno-političkih organizacija i drugih subjekata, čiji titular je nepoznat i ne postoji pravni sljedbenik. Zbog navedenog predlaže da se pobijana presuda preinači.

U odgovoru na zahtjev tužena navodi da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta, bez prijedloga za odluku.

Mjesna zajednica G., kao zainteresovano lice, nije dala odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Predmetni upravni postupak je pokrenut zahtjevom tužiteljice za pretvaranje prava raspolaganja u pravo svojine u njenu korist na osnovu člana 324. stava 3. ZSP na četiri parcele, označene kao: kč. br...., zvana „Ž. p.“ površine 1778 m², upisana u pl.br....., odnosno u zk.ul. K.O. SP V.; kč. br...., zvana „Ž. p.“, površine 622 m², upisana u pl.br..... K.O. V.; k.č. br...., površine 300 m² i kč.br...., površine 850 m², zvane „O. nj.“, upisane u pl. br.... V., odnosno u zk.ul.br.... K.O. SP V., koje su u zemljišnim knjigama upisane kao društvena, odnosno državna svojina, sa pravom raspolaganja MZ G., te je to pravo na tu mjesnu zajednicu upisano i u posjedovnim listovima, a sve s obzirom na činjenicu da je članom 107. Zakona o lokalnoj samoupravi mjesna zajednica izgubila svojstvo pravnog lica.

Odlučujući o tom zahtjevu prvostepeni organ je donio rješenje od 2.3.2015. godine, kojim je zahtjev odbio, uz obrazloženje da nisu ispunjeni uslovi iz člana 324. stava 3. ZSP, jer da nosilac prava svojine na predmetnom zemljištu i dalje postoji, ali i da nema dokaza da je jedinica lokalne samouprave ulagala sredstva u predmetno zemljište, zbog čega da nije bilo ni osnova za primjenu člana 5. Zakona o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave.

Osporenim aktom je odbijena žalba tužiteljice, čime se tužena saglasila sa činjeničnim utvrđenjem, ali i pravnim zaključkom prvostepenog organa, a pobijana presuda se saglasila sa pravnim zaključkom upravnih organa, uz razloge, koji su već navedeni u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Nepravilan je zaključak u pobijanoj presudi da je osporeni akt pravilan, na osnovu čega je tužba odbijena, zbog pogrešnog zaključka u vezi sa upisanim nosiocem prava raspolaganja i prava svojine na predmetnim nepokretnostima, radi utvrđivanja uslova iz člana 324. stava 3. ZSP.

Navedenom odredbom propisano je da se pravo upravljanja, korišćenja ili raspolaganja na nepokretnostima u društvenoj, odnosno državnoj svojini, koje do stupanja na snagu ZSP nisu postale svojina drugog lica, pretvara se u pravo svojine jedinice lokalne samouprave na čijoj se

teritoriji nalazi ta nepokretnost, ako je nosilac tog prava prestao da postoji i nema pravnog sljednika.

Ni za nižestepeni sud nije sporno da je stupanjem na snagu ZID ZLS mjesna zajednica izgubila svojstvo pravnog lica (26.11.2013. godine), na osnovu koje činjenice upisana Mjesna zajednica G. u evidencijama nepokretnosti više ne može biti nosilac prava raspolaganja, jer nema imovinsku samostalnost, što je jedan od osnovnih elemenata pravnog lica. Dakle, mjesna zajednica je prestala da postoji kao pravno lice i ne može biti nosilac imovinskih prava, pa kada ZLS nije određen pravni sljednik imovinskih prava mjesne zajednice, upravo su se time ispunili svi uslovi iz odredbe člana 324. stava 3. ZSP, jer predmetne nepokretnosti, koje su u društvenoj, odnosno državnoj svojini i nisu postale svojina drugog lica do stupanja na snagu ZSP, zbog toga se pravo raspolaganja, koje je upisano na Mjesnu zajednicu G., treba pretvoriti u pravo svojine jedinice lokalne samouprave na teritoriji tužiteljice, jer je mjesna zajednica, kao pravno lice, prestala da postoji i nije joj određen pravni sljednik. Zato zaključak upravnih organa i nižestepenog suda da postoji titular tih nepokretnosti i da je to državna svojina, nije pravilan, jer je to upravo uslov iz člana 324. stav 3. ZSP, tj. da se radi o društvenoj, odnosno državnoj svojini. Pri tom nisu od značaja uslovi predviđeni Zakonom o utvrđivanju i prenosu prava raspolaganja imovinom na jedinicu lokalne samouprave, kojim uslovima su se bespotrebno bavili upravni organi i nižestepeni sud, s obzirom da je tužbom samo upućivano na ranije rješenje u tom propisu, na osnovu kojeg zahtjev tužiteljice nije ni podnesen. U prilog pozitivnom rješenju zahtjeva tužiteljice govori i činjenica da se predstavnik Mjesne zajednice G. nije protivio utvrđivanju prava svojine u korist tužiteljice u odnosu na dvije parcele.

Zbog navedenog se zaključuje da je pobijana presuda zahvaćena povredama iz odredbe člana 35. stava 2. ZUS, pa je zahtjev tužiteljice uvažen, na način određen u izreci ove presude, na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, jer su ostvareni razlozi iz člana 10. tačke 4. ZUS za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Snežana Crnojević

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić